

- E. D. år 1946.
Litt. E n:r 147.

Länsstyrelsens i Hallands
län resolution i fråga om fastställ-
se av byggnadsplan för Torups-stations-
samhälle i Torups socken;

efter anslag given Halmstad
landskansliet den 27 april 1948.

Gröni

Genom resolution den 18 februari 1944 förordnade länssty-
relsen, att förslag till byggnadsplan skulle uppgöras för det
område vid Torups järnvägsstation i Torups socken, som utmärktes
med blå gränslinje å en till ärendet hörande karta.

Därefter har länsarkitekten i en den 9 juli 1946 hit in-
kommen skrivelse — med förmälan att länsarkitektkontoret av ve-
derbörande markägare erhållit i uppdrag att uppgöra förslag til-
byggnadsplan för den del av dennes fastighet Sjögård 1⁶, som
icke innefattades i länsstyrelsens förordnande — överlämnat
förslag till sådan plan, åskådliggjort å karta, jämte till för-
slaget hörande byggnadsplanebestämmelser och beskrivning av föl-
jande innehåll:

"Byggnadsplanebestämmelser.

§ 1.

Byggnadsplaneområdets användning.

- Mom. 1. Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.
- Mom. 2. Med B betecknat område får användas endast för bostads- handels- och hantverksändamål.
- Mom. 3. Med Ba betecknat område får användas endast för bostads ändamål samt för inredande av samlingslokaler.
- Mom. 4. Med R betecknat område får användas endast för hotelländamål.
- Mom. 5. Med J betecknat område får användas endast för industri- ellt och därmed jämförligt ändamål. Bostäder få inredas endast i den utsträckning byggnadsnämnden finner detta erforderligt för anläggningarnas tillsyn och bevakning.
- Mom. 6. Med Jb betecknat område får användas endast för småindu- stri och därmed jämförligt ändamål. Där så med hänsyn till sunn- het, brandsäkerhet och trevnad provas utan olägenhet kunna ske, må jämväl bostadshus uppföras.
- Mom. 7. Med Tj betecknat område får användas endast för järn- vägstrafik och därmed samhörigt ändamål.

Område, som även är betecknat med z, skall hållas tillgängligt för allmän trafik.

Mom. 8. Med K betecknat område får endast användas för kyrkligt ändamål och för begravningsändamål.

Mom. 9. Med L betecknat område får användas endast för jordbruksändamål.

Mom. 10. Med V betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas i annan mån, än som kan medgivas för mindre bryggor o. dyl.

Mom. 11. Med St betecknat område får användas endast för transformatorstation eller därmed jämförligt ändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med F betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Byggnads läge å tomtplats.

Mom. 1. Byggnad må icke läggas på mindre avstånd från gräns mot intilliggande tomtplats än 4,5 meter.

Mom. 2. Finnes uthus eller annan gårdsbyggnad med hänsyn till dess ringa storlek och andra omständigheter utan olägenhet kunna uppföras i gräns mot intilliggande tomtplats utan att sammanbyggas med byggnad å denna tomtplats, eller på mindre avstånd från gränsen än 4,5 meter, må byggnadsnämnden efter grannens hörande sådant medgiva.

Mom. 3. Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomtplats må icke vara mindre än som motsvarar den för byggnad tillåtna största höjden; byggnadsnämnden likväl obetaget att, där så finnes kunna ske utan fara för sundhet och brandsäkerhet samt utan att ett lämpligt bebyggande av kvarteret i dess helhet försvåras, för uthus eller annan gårdsbyggnad medgiva mindre avstånd såväl till annan sådan byggnad som till huvudbyggnad, dock ej under 4,5 meter.

§ 4.

Antal huvudbyggnader och lägenheter.

Mom. 1. Å med B eller Ba betecknat område får endast en bostadsbyggnad uppföras å varje tomtplats.

Mom. 2. Å med B eller Ba betecknat område får bostadsbyggnad innehålla högst två bostadslägenheter.

§ 5.

Tomtplats.

Inom med B, Ba eller Jb betecknat område får byggnad uppföras endast å tomtplats, vars areal är minst 1000 kvadratmeter. Byggnadsnämnden må dock medgiva vidtagande av till nybyggnad hänförliga åtgärder på tomtplats med mindre areal, därest tomtplatsen var bebyggd vid byggnadsplanens fastställande. Dessutom må länsstyrelsen medgiva att byggnad även i annat fall uppföres å tomtplats, vars areal är mindre än 1000 m², därest särskild anledning föreligger och så prövas kunna ske utan olägenhet.

§ 6.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Framför fönster till bonings- eller arbetsrum skall lämnas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd ovan ett plan i jämnhöjd med fönstrets underkant; dock må fönster anbringas mot gårdsdel av mindre bredd ovan detta plan, därest rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

§ 7.

Hushöjd.

Mom. 1. Å med I betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 4,5 meter.

Mom. 2. Å med II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7 meter. Byggnadsnämnden må dock, där så prövas lämpligt, medgiva, att byggnad inom med A eller J betecknat område uppföres med större höjd, dock icke mer än 9 meter.

§ 8.

Våningsantal.

Mom. 1. Å med I betecknat område får byggnad uppföras med högst 1 våning jämte till en tredjedel inredd vind.

Mom. 2. Å med II betecknat område får byggnad uppföras med högst 2 våningar.

Mom. 3. Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas till en tredjedel.

§ 9.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med två våningar, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 10.

Områden som icke eller endast delvis få bebyggas.

Mom. 1. Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Mom. 2. Av tomt, som omfattar med B betecknat område, skola minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

Mom. 3. Av tomt, som omfattar med Jb betecknat område, skola minst två tredjedelar lämnas obebyggda.

§ 11.

Undantag.

Mom. 1. I fråga om ekonomibyggnad till jordbruksfastighet må byggnadsnämnden medgiva de undantag från föreskrifterna i §§ 7, 8 och 9, som prövas lämpliga.

Mom. 2. Byggnadsnämnden må, då den till sitt biträde har byggnadskonsulent med stadsarkitektkvalifikationer, om särskilda skäl där till äro, medgiva sådana mindre avvikelser från byggnadsplanens detaljreglering, som finnas ändamålsenliga. Ej må avvikelse medgivas i strid mot planens grunddrag eller huvudsakliga syfte."

"BESKRIVNING.

Förslagets
omfattning.

Förslaget omfattar Torups stationssamhälle och närliggande områden, huvudsakligen i söder och väster. Byggnadsplanegränsen sammanfaller i söder och delvis i öster med hemmanet Sjögårds gräns och i väster med Bosgårdsån. Med hänsyn till planutformningen hade det varit önskvärt, att planområdet utsträckts något åt nordöst. Då emellertid angränsande mark, tillhörande fastigheten Djäknebol 1¹, befinner sig i offentlig ägo, torde den snävare begränsningen icke behöva medföra direkta olägenheter.

För stationssamhället med närliggande områden gälla utomplansbestämmelser, fastställda av länsstyrelsen den 18 februari 1944. Samma dag förordnade länsstyrelsen att byggnadsplan skulle upprättas. Senare har länsarkitektkontoret av källarmästare Bengt Johansson, Torup, erhållit uppdrag att uppföra förslag till byggnadsplan för den del av hans fastighet Sjögård 1⁶, som icke infattades i länsstyrelsens förordnande. Detta område är beläget sydöst om Sjögårdssjön.

Terräng-
förhåll-
landen.

Inom området ligga tvenne sjöar, Sjögårdssjön och Prästasjön, båda med avlopp till Kilan, vilken senare rinner ut i Nissan. Den ovannämnda Bosgårdsån i planområdet västra gräns rinner även ut i Nissan, cirka 3 km. längre söderut.

Traktens högsta punkter äro höjden öster om Sjögårdssjön, 106 m. över havet, höjden söder om samma sjö,

94 m. över havet, samt kyrkbacken, 92 m. över havet. Marken lutar huvudsakligen mot sjöarna och Bosgårdsån. Invid byggnadsplanegränsen söder om Sjögårdssjön ligger en mosse, likaså finnes en mosse i och utanför byggnadsplaneområdets östra del. Väster om Sjögårdssjön, invid Nissastigen, finnes en ovanlig fördjupning eller "gryta" i marken, cirka 7 m. djup. En annan liknande formation, mindre markerad, men större till omfånget, finnes sydväst om Sjögårdssjön.

Järnväg.

Statens järnvägar går genom planområdet. Järnvägsstationen ligger centralt i samhället invid vägskälet mellan nuvarande Nissastigen och de norr- och västerifrån kommande vägarna.

Landsvägar.

Den viktigaste landsvägen är Nissastigen, som är länshuvudväg, och för närvarande går genom samhället i sydväst-nordöstlig riktning. Till denna ansluta inom Torup en länshuvudväg från Drängsered och Kinnared samt allmänna vägarna från Falkenberg (öve Abild) och från Slättåkra. Dessa vägar ha gemensam plankorsning med järnvägen norr om stationen. Ytterligare en plankorsning finnes å den mindre trafikerade s.k. "kyrkvägen", som från Nissastigen går norrut mot kyrkan.

Bebyggelse och folkmängd.

Den nuvarande bebyggelsen finnes i huvudsak inom ett område mellan de båda sjöarna. Den torde ursprungligen vara betingad av det viktiga vägskälet som lett till uppkomsten av marknadsplatsen och kyrkan, därefter även järnvägsstationen.

Byggnadsverksamheten har under åren före 1939 varit ganska livlig men därefter förhållandevis otydlig.

Antalet invånare inom byggnadsplaneområdet är omkring 500.

Försörjningskällor.

Större delen av samhällets invånare hämta sin försörjning ur småindustri, hantverk samt handel av skilda slag. Sedan länge har från Torup exporterats trävaror, särskilt till Danmark, och två trävarufirmor finnas inom samhället. Ett litet antal arbetare hade tidigare sysselsättning i trämassfabriken i Rydöbruk, men denna är nu nedlagd. Före kriget hade

Torup viss betydelse som turistort och besöktes i rätt stor utsträckning även av danskar.

Samhäl-
lets ut-
vecklings-
möjlighe-
ter.

Marknadsplatsens betydelse för samhället är nu ringa. Samhället kommer sannolikt även i framtiden att utgöra ett handelscentrum för den kringliggande bygden. I kulturellt avseende torde samhället i framtiden få spela en större roll än för närvarande, bland annat genom uppförande av centralskola och samlings- och administrationslokaler.

Trävaruhandeln kan åter förväntas taga fart, sedan exportmöjligheter nu åter öppnats. Småindustrin är under utveckling. En metallfabrik är under uppförande i samhället, den antages komma att sysselsätta ett 40-tal arbetare. Turistlivet kommer troligen också att öka. En rätt betydande expansion kan alltså väntas.

Föreslagna
vägar.

I samråd med vägförvaltningen har förslag uppgjorts till nya sträckningar för flera av huvudvägarna.

Nissastigen avses att omläggas utanför samhället öster om Sjögårdssjön. Ur vägsynpunkt erhålles härigenom en kortare och riskfriare trafikled, då direkta tomtutfarter och täta korsningar undvikits i planen. Då det kan förutses att Nissastigen i framtiden kommer att trafikeras av snabb och tung genomfartstrafik, blir det även till fördel för samhällets invånare att denna ledes utanför centrum.

För att möjliggöra god anslutning till Nissastigen av de norr- och västerifrån kommande huvudvägarna, måste nya vägar anläggas. För den österut gående trafiken lägges en väg längs stranden av Prästasjön och under järnvägen vid Klockaregården. För den södergående trafiken ordnas en annan väg väster om samhället, under järnvägen vid Givagård, och med anslutning till gamla Nissastigen invid marknadsplatsen.

Den nuvarande plankorsningen i centrum bibehålles för samhällets eget behov. Ur järnvägens synpunkt vore det visserligen önskvärt att denna plankorsning helt kunde slopas, men svåra olägenheter skulle därigenom uppstå för de inre kommunikationerna i samhället.

Den s.k. "kyrkvägen" omlägges i sin södra del och anslutes till den nya vägen å Givagård, varigenom dess plankorsning med järnvägen kan slopas.

Den gamla Nissastigen, som i samhällets centrum helt får karaktär av lokalväg, breddas till 11 - 12 meter, likaså vägen över järnvägsområdet. Övriga lokalvägar utläggas med 9 och 7 meters bredd, beroend på deras betydelse.

Gångstigar med 3 meters bredd anordnas i nya byggelseområden för att underlätta förbindelserna.

Föreslagna
bostadsom-
råden.

Söder om samhället finnes lämplig tomtmark å båda sidor om gamla Nissastigen samt å höjden vid Sjögårdssjön. Bostadsbebyggelsen har redan i viss utsträckning dragit sig ditåt, varför dessa områden föreslås som bostadsområden. Väster om samhället utlägges ett område i en dalgång å Givagård för bostäder. Bostadsbebyggelse föreslås även å båda sidor om Falkenbergsvägen i anslutning till befintlig bebyggelse. Åsen från Klockaregården norrut ligger centralt och vackert, vilket ansetts motivera, att området i planen avsättes för bostadsbebyggelse. Öster om Sjögårdssjön föreslås bostadstomter på ömse sidor om en mindre väg, gående i sydostlig riktning.

Å den ovannämnda åsen vid Klockaregården, höjden söder om Sjögårdssjön samt vid Falkenbergsvägen bör endast envåningsbebyggelse, få komma till stånd beroende på ifrågavarande områdets läge och höjd. I övrigt föreslås tvåvånings bostadsbebyggelse. Nya bostadsområden avses i huvudsak för tomter med mellan 1000 och 1500 m² areal.

Övriga be-
byggelseom-
råden.

Mark för större industri reserveras å båda sidor om järnvägen, väster om järnvägsstationen. Inom detta område ligga de båda bräggårdarna och en snickerifabrik, den ovannämnda metallfabriken uppföres nu även här. Decauville- och normalspår kunna utläggas till bangården.

Såsom övergång från nämnda industriområden till bostadsområdet i dalgången å Givagård har en rad tomter för småindustri utlagts invid vägen. I östra delen av samhället, där mejeri och smedja äro belägna

har mark även avsatts för småindustri.

I stället för de nuvarande spridda, mindre skolorna avser man att uppföra en centralskola i Torup. Denna skola skall förläggas omedelbart nordväst om kyrkogården, invid Falkenbergsvägen, där ett större område reserverats för allmänna byggnader. Det hade varit önskvärt, om skolan kunnat förläggas i bättre anslutning till huvuddelen av bostadsbebyggelsen öster om järnvägen och intill en idrottsplats. Den lämpligaste marken torde i så fall ha varit på fastigheten Sjögård 1³ invid gamla Nissastigen, det enda område i samhället som är tillräckligt plant för att medgiva anläggande av idrottsplats utan stora kostnader. Emellertid har kommunen icke lyckats förvärva detta område, förutsättningar för expropriation synas ej heller föreligga. Den nuvarande idrottsplatsen vid Nydala, 2,5 km. från Torup, får sålunda tillsvidare fylla samhällets behov.

Kommunalhus finnes vid vägskälet invid kyrkan. Ett nytt kommunalhus beräknas bli uppfört å samma plats. Den nuvarande mellanskolan, belägen omedelbart öster om kyrkogården, är i framtiden avsedd att användas som samlingslokal, varför området däromkring avsatts för allmänt ändamål. Brandstationen ligger nu delvis å järnvägens mark, delvis å privat mark. Ett litet område har även här avsatts för allmänt ändamål.

Parker.

Marken omkring den blivande Nissastigen har utlagts som park, avsedd som skydd mellan genomgångstrafiken och bostadsbebyggelsen.

Söder om Sjögårdssjön finnes ett område, som är så lågt beläget, att avlopp ej lämpligen kan anordnas härifrån. Denna sänka är delvis skogsbevuxen och reserveras som park och lekplats.

Den gamla marknadsplatsen samt den intilliggande "grytan" i marken böra även bevaras som park av kultur- och naturhistoriska hänsyn.

Vissa områden vid Prästasjön och vid Bosgårdsån ligga illa till för bebyggelse och böra bevaras som park, även med hänsyn till naturen.

Längs gamla Nissastigen har en del av indu-

striområdet avgränsats från vägen med ett 10 meter brett parkbälte, vilket lämpligast planteras med lö träd. Detta bälte fyller den dubbla uppgiften att öka trevnaden och skydda mot brand.

Brandskydds-
bälten.

Enligt Kungl. Civilförsvarsstyrelsens anvisningar ha brandskyddsbälten anordnats i planen genom att mark antingen utlagts som park eller som tomtmark med byggnadsförbud (prickade områden).

Jordbruks-
områden.

För att förhindra alltför stor spridning av bebyggelsen till förfång för anordnande av vägar samt vatten-, avlopps- och elledningar, ha jordbruksområden utlagts, avsedda att tas i anspråk för bebyggelse först då den i planen upptagna byggnadsmarken utnyttjats. Som jordbruksområden ha även angivits mark, som ej är lämplig att bebyggas med bostadshus.

Avloppsför-
hållanden.

Inom det nuvarande samhället finnes en avloppsledning anlagd, vilken är framdragen till Kilan.

Avloppsledning för områdena norr om kyrkogården och prästgården kan endast med svårighet kopplas till befintlig avloppsledning. Prästsjön kan ej ta emot något spillvatten, då den sommartid saknar avlopp. Infiltration av avloppsvattnet i marken torde ej heller vara tänkbar på grund av markens täta beskaffenhet. Detta område är således olämpligt för bostäder och har därför utlagts som jordbruksområde.

Avloppsledningar från områdena väster om den nuvarande bebyggelsen samt söder om Sjögårdssjön kunna inte heller kopplas till det befintliga nätet, på grund av att marken här lutar mot Bosgårdsån. Denna å kan enligt beräkning av byggnadschefen Hans Hansson Halmstad, och länsarkitektkontoret endast mottaga spillvatten från ett 30-tal tomter. Då det torde vara omöjligt att i framtiden begränsa antalet tomter i och utanför planområdet till detta antal, måste avlopp anordnas på annat sätt. Enklarest kan detta ske genom att lägga en avloppsledning längs Bosgårdsån ned till Nissan. Samarbete beträffande avloppsledningar har under arbetets senare del även skett med civilingenjör E. Kruse, Stockholm.

Badplats.

Nör närvarande finnas badbryggor och omklädningssskjul vid Sjärgårdssjöns östra strand, som delvis består av sand. Stranden och badanordningarna kunna och böra förbättras. Området har i planen upptagits som park."

Jämlikt 122 § i byggnadsstadgan har förslaget hållits för granskning tillgängligt i orten under viss numera förfluten tid, varom även samtliga markägare, vilkas rätt beröras av förslaget, kommunalfullmäktige i Torups socken, Kungl. Järnvägsstyrelsen och vägförvaltningen i länet författningsenligt underrättats, varjäm-kungörelsen varit anslagen i Torups församlings kyrka samt införd i tidningarna Halland och Hallandsposten.

Anmärkningar mot förslaget hava inkommit från vissa markäga-

Med anledning av vad överlantmätaren i sitt i ärendet avgivna yttrande anfört samt de av markägarna gjorda erinringarna mot förslaget har länsarkitektkontoret vidtagit vissa ändringar i detsamma.

Jämlikt 122 § 1 mom. 5 stycket i byggnadsstadgan ha de markägare, vilkas rätt berördes av ändringsförslaget, samt Torups kommun och byggnadsnämnden genom särskilda brev underrättats om ändringen och lämnats tillfälle att inom viss numera förfluten tid inkomma med yttrande i ärendet.

I inkomna yttranden ha Kungl. Järnvägsstyrelsen, L.E. Andrén och byggnadsnämnden i Torup förklarat sig intet ha att erinra mot ändringsförslaget, varemot viss erinran mot detsamma framförts av Bårebo Metallvarufabriks Aktiebolag.

I förnyat yttrande har länsarkitekten anfört bl.a. Erinran mot förslaget hade endast inkommit från Bårebo Metallvarufabriks Aktiebolag, som framhölle att dess industritomt vore mycket begränsad och helt borde bibehållas för industriändamål. Enligt av länsarkitektkontoret uppgjort förslag till gräns mellan industriområde och järnvägsområde finnes emellertid möjlighet att framdraga en planerad väg mellan fabriksbyggnaden och gränsen för järnvägsområdet. Anordnandet av stickspår till fabriken syntes kunna ske på såväl järnvägsområde som industriområde. Då vidare fabriken enligt uppgift icke avsåges att tillbyggas norrut, syntes den gjorda utökningen av järnvägsområdet icke åstadkomma större men.

Vägförvaltningen och distriktsingenjören för vattenförsörj-

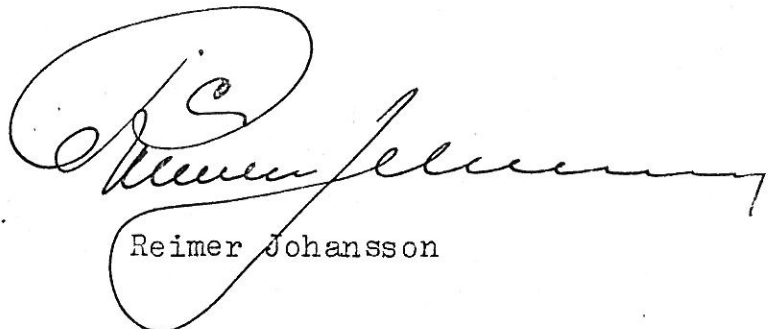
ning och avlopp samt landsantikvariens ombud i länet hava avgivit yttranden i ärendet.

Vad sålunda i ärendet förekommit har länsstyrelsen tagit i övervägande och finner, med stöd av 107 § byggnadslagen den 30 juni 1947, skäligt fastställa ifrågakvarande förslag till byggnadsplan för Torups stationssamhälle i Torups socken.

Jämlikt 123 § tredje stycket byggnadsstadgan samt 2 § första stycket i Kungl. kungörelsen den 21 november 1947 om expediering av beslut angående ändring i rikets indelning m.m. skall dels avskrift av denna resolution omedelbart tillställas Kungl. byggnadsstyrelsen, Kungl. lantmäteristyrelsen, länsarkitekten, överlantmätaren, distriktslantmätaren i Halmstads distrikt och byggnadsnämnden i Torups socken, och dels, sedan denna resolution vunnit laga kraft, kopia av tillhörande karta med åtecknad beskrivning tillställas nämnda myndigheter.

Därest sakägare, som i ärendet framställt yrkande, vilket helt eller delvis lämnats utan bifall, icke åtnöjes med denna resolution, äger han jämlikt 150 § byggnadslagen att däruti hos Kungl. Maj:t i underdånighet söka ändring genom besvär, vilka vid äventyr av talans förlust skola till Kungl. Kommunikationsdepartementet ingivas eller insändas inom en månad härefter.

*Soll
Lew.*

Reimer Johansson

Robert Magnusson